



**אוצרות  
כנסת מרדכי  
מכתבי קדש  
חלק א'**

אוצר מכתבים ואגרות קודש, תעודות, הסכימות  
 והמלצות, שנכתבו בכתב יד קדשו ובפקודת בבוד  
 קדושת אדונינו מוריינו ורבינו גאון עוזינו מהמד עניינו  
 הקדוש והטהור מרן

**מרנא ורבנא מרדכי שלום יוסף זוקללה"ה**  
**מסדיgorah**  
**בעמ"ס כנסת מרדכי**



נאספו בעזה"י מספרים וקובציים וכת"ק הרואים אויר לראשונה  
 עם הערות והארות והשלמות ע"י נכו

**ישראל שלמה חיים**  
**במו"ר שמואל זינוויל שארף ובניו**  
**בשנת תשע"ח לפ"ק ברוקלין ג. י.**

ועתה יצא לאור מחדש מהדורה שנייה  
 עם אלף הערות ותיקונים ומפתחות מפורט

שנה עמ"י עש"ז בעזה"י ספר אוצרות כנסת מרדכי מכתבי  
 קודש מכוב"ק אדמו"ר מרן הרה"ק מסאדיגורא ז"ע ע"י  
 מכון שיח אבירים פה ג. י. יצ"ז (תשע"ט)



להמשיך בלמוד קודש כיאות לזרע ברוך הוא, אקווה אשר כהדר"ג בטח יملא דברי בקשתי, ובאהולים לכבודר"ג מעומק הלב לבריאותו ושלומו ויחילו לאורייתא.

הנני הדו"ש המצפה לישועה קרובה

**מרדי שלום יוסף במוהר"ר אהרן מסדgorה-פשמיישל**

מכתב ה.

מכתב ברכה לרבנן רבי יצחק גרטשנטקורן לרגל חנוכת בית העיריה  
בבני ברק.

ובקשה למנות הרב מפיאטרא-זיאמיין לרב בעיר  
בעזה". יום ב' ל' בא ר'ח שבט תש"א לפ"ק, יפו תל אביב יע"א.

לכבי יידי הדגול הרבני החסיד חכם לב ורב הפעלים, מוהר"ר יצחק  
גרשנטקורן הי"ו ראש עירית בני ברק, יצוה ה' חסדו עליי[כב].

שלום וברכה, בראשית דברי הנני להביע לכל' אהולים לבכירים ליום הגיעו  
לגיל הששים, ולרגלי חנוכת בית העיריה החדש של בני ברק, יה"ר שכאשר  
זכה מע"כ בתור מיסדה של בני-ברק לראות הודות למאציו בהתפתחותה עד  
עכשו ובנויה על תלה, כן יזכהו השם באורך ימים ושנות חיים טובים, עוד  
ינובון בשינה דשנים ורעננים, לראות עוזרת אשר בחר בציון ואיה למושב לו  
ית', בשגשוגה של עיר תהלה בני-ברק בחומר וברוח, בשמרות צבוניה התורתית,  
שהתא ראייה לתואר הקדמוני עיר ואם בישראל' במלא כל המובנים.

ועל של עתה הנני פונה בזה למע"כ כאל אחד מידידי מאז, ורצוני לעורר

אדמו"ר מסעRET. עי' להלן מכתב כ"א וכ"ב מכתבים מכבו"ק רבינו זע"א אליו, ועי' שם בהערה  
פרטים עליו.

ככ. הר"ר יצחק גרטשנטקורן ז"ל, נולד בווארשה בשנת תרנ"א, לאביו הרה"ח ר' פתחה גרטשנטקורן  
(מחסידי סקערנוביין). למד בישיבה בלבד, וכגenuine לפרקנו נשא את בת הרה"ח ר' יצחק וויינבערג

את שימת לבו לעניין מועמדתו של יידי הרב הגאון מאד נعلاה, ידיו רב לו לתורה ולהתודה בישראל, מצוין במעלות ומדות שננו חז"ל, מגזע היחש, כשת מוהר"ר הרב דב יצחק ר宾וביין שליט"א, אחד מגדולי הרבנים מדינת רומניה האבד"ק פיאטרא – ניאמין יע"א[כג], אשר עליה עם הגולה זה עתה מלחמת המציק שמה, בהיות והרב הזה מוכך לי היטב מאז, ששימש בתור אב"ד בעיר גדולה וקהלת נכבדה והעריצווה אנשי עדתו, ואני מעריך מאד את טוהר מדותיו וטוב לבו ואת ערך אישיותו, ומайдך יודע אני שיש לו ידידים ומעריצים באגפי בני ברק ובנוה אחיעזר, והם משתוקקים שהוא יכהן פאר בעדרתם על כסא הרבנות וההוראה כיד ה' הטובה עליו, לפיכך אני מבקש את מע"כ יואל נא להתאמץ ולהשתדל بعد התמנותו הנ"ל בכח גודל השפעתו, ומובטחני אשר כב' יפיק ממנו רצון רצון רב ונחת ינחת, ובעז"ה יהיה הרב הזה לברכה לעדרתו.

אני תקווה כי כב' יידי היקר יתן מקום לדברי הנאמרים באמת, כי אני מציעו לטובת עירו ואגפי, ולמען קיום המצוה הרבה אשר עליה אמרו חז"ל (סנהדרין ל"ב) כדאי הוא מנוי הדיניין הכספי להחיות את ישראל ולהושיבם על אדמותם וכו', הבה נקוה כי יעלה בידי מע"כ לפעול בעניין זה בזריזות ובמרץ כאשר חנן אותו ה'.



משעדליין, וישב שם על התורה והעבודה. הסתווף בצל האדמו"ר הרה"צ רבי שמעון קאליש מסקערנוביין זצ"ל. הי' ממייסדי חברת 'בית ונחלה' בווארשה, ששמו להם למטרה להקים בית מושב חסידי באראה"ק. בשנת תרכ"ד עלה עם הוריו לאرض ישראל, והיה מבין מייסדי עיה"ת בני ברק, גם נבחר לעמוד בראשות העיר במשך ט"ו שנים, ופועל רבות לשגשוגה. הי' ת"ח ובר אוריין וחיבור כמה ספרים, מביניהם ס' נעים זמירות ישראל על ספר תהילים, וס' אהבה בתענוגים על שה"ש. נפטר ביום כ"ה תשרי תשכ"ב. חנצ"ה.

כב. הג"ר דב יצחק ר宾וביין זצ"ל, נולד בשנת תרנ"ה לאביו הג"ר בנימין זצ"ל אב"ד וואסלי, נסמך להורות ע"י גדולי רבני רומניה בהיותו כבר שיתסר ושיבסר. לאחר פטירת אביו בשנת תרע"ג בהיותו בן י"ח שנה, מילא את מקומו כאב"ד וואסלי, בהגיעו לפרקו נשא לאשה את בת הגה"ח ר' שמעון מגאלין. בשנת תרצ"ו עלה לכחן ברכנות ראדוביין, ובערך פ██ח תרצ"ח עלה לכחן פאר כרבה של פיאטרא - ניאמין. היה מבין ראשוני רבני רומניה שהצטרכו לאגדות ישראל והיה בין הפעילים בה. פעל הרבה לשיפור המצב הרוחני של היהודי רומניה, והודות לשגורונוטיו הנדירים היה מוקובל על השלטונות שדים אותם בשפטם רומנית ופעל לטובת היהודי רומניה בכל עת צרה. בשנת תשי"א עלה לארץ ישראל, נתקבל מיד כראש מחלקת ה�建ות בתל אביב, והוא מפורסם כפוסק גדול במינוח בענינו איסור והיתר. ניהל בשכונת נוה שאנן בתל אביב בית המדרש מחסידי רבוח"ק מרוזין זיע"א ובפרט שטפינשט וסדיgorה. נפטר י"ג כסלו חשמ"ג ומנו"כ בבני ברק.

Phone

הרב מרדכי שлом יוכט פרידמן  
הרב טדרנורה  
טל-אביב, 10, תל-אביבה 10  
הרשות הישראלית

Rabbi MORDECAI S.-J. FRIEDMANN  
(Grand Rabbi of Sandysburg)  
TEL-AVIV, 10, Rehovot-Yaffo Street  
State of Israel

בעהי ג'ום ג' לומ' גא, רוח-אַבָּם, מִצְיָה אַלְפְּמַק, גִּפְוֹ-תַּלְ-אַבְּיִב, גִּעְגַּעַ.

לככ', ידידי הדגול  
הרבני החסיד חכם לב  
ר' זאב הפלליהם, טוהר"ר יצחק גרשטנקורן, הי"ו.  
ראש עיריית בני-ברק, יזרה ה', חסדו עליכ'

שלו" וברכה!

בבאבבַת-הַבָּיִת הַגָּנִי לְהַבִּיעַ לִכְלֵי אֲחֻולִים לְבָבִים לְיוֹם הַבִּיעָיו  
לְנוּיל הַשָּׁסִים, וּלְרוּלִי חֲנֹוכָת בֵּית הַעֲרֵיה הַתְּרֵא שֶׁל בְּנֵי-בָּרָק, הַיָּרֵךְ,  
סְכָאֵסְרָ זְכָה פָעַ"כ בַּתּוֹר מִסְדָּה שֶׁל בְּנֵי-בָּרָק, לְרָאוֹת - הַוּדוֹת לְמַמְצִיאוֹ -  
בְּהַתְּפָתָחוֹתָה עַד עַכְשִׁיו, וּבְנֹויָה עַל תְּלָה, כִּי יַזְכֵּר הַסָּם בְּאַוְרֵךְ יִסְים,  
וְסִנְוֹת חַיִים טּוֹבִים, עוֹד יַנְבוּרְוּ בְּשִׁיבָה לְסִנְיִים וּרְעֵנְנִים, לְרָאוֹת בְּעִזְרָת,  
אָסָר בְּחַר בְּצִיוֹן וְאַיוֹה לְטוֹסֵב לוֹ, יִתְ, בְּסִגְוּגָה סֶל עִיר תַּהֲלֹתוֹ בְּבְנֵי-בָּרָק,  
בְּחַזְופָר וּבְרוּחָה, בְּסִמְרַת צְבִיָּה הַתּוֹרָתִי, סְתָתָה רָאוּיה לְתוֹאֵר הַקְּדָסָה:  
"עִיר וְאֶת בִּישָׂרָאֵל" בְּפָלָא לְהַמּוּבָנִים. -

וואל של עתה הַגָּנִי פּוֹגַה בְּזָה לְפָעַ"כ בְּכָאל אַחֲרֵי דִידִי מָזָז, וּרְזָזָנִי  
לְעוֹזָה אֶת שִׁיטָת לְכָנו לְעַגְנִין צְוָעַדְתָהוּ סְלִידִי הַרְבָּה הַגָּנוֹן מַפְדָד נְפָלה,  
יַדְיוֹ רַכְבָּה לְתוֹרָה וְלְתַעֲוָה בְּיִצְרָאָה, סְצָוִין בְּמַעֲלוֹת וּמַדּוֹת סְמָנוֹן חַזְ"ל,  
סְגַזְעַ הַיָּשָׁא, כְּשַׁתְּ פּוֹהָרָרְךָ דָבָר דָבָר יַצְאָק דְּבִינְגְּוּבִּיךְ, שְׁלִיטָ"א, אַחֲרֵי סְגָדָלִי  
הַרְבָּנִים דְּמָרִינַת רְוָנְדִיא, אַהֲבָדָךְ פְּיַאַסְלָא-גִּיאָמָץ, יַעַ"א, אָסָר עַלְהָם הַגּוֹלָה  
זֶה עַתָּה סְחַתְּ הַמְּצִיק שְׁטָה. בְּהִיּוֹת וְהַרְבָּה אַזְהָר לְיִהְיֶה סָאָז, שְׁסִיטָס בְּתוֹרוֹ  
אַבְ"ד בְּעִיר נְזָולָה וּסְקָלה נְכָבָה, וְהַעֲרִיזָהוּ אֲגַשִּׁי עַדְתוֹ, וְאַנְיִי מַעֲרִיךְ סָאָד  
אֶת סְוֹרֵר סְדוּתֵי וּסְוֹבֵב לְבָו, וְאֶת עַדְךָ אַיְשָׁוֹתָו, וּמַאֲיִיךְ יוֹדֵעַ אַנְיִי שֵׁיס לְזָה  
יַדְיִים וּמְעַרְיִצִים בְּאַגְּפָי בְּנֵי בָּרָק וּבְנֹנוֹת אַתְּיִעְזֵר, וְהַמְּשַׁתְּקוּקִים שָׁהָוָה  
יְכַהֵן פָּאָר בְּעַדְתָּם עַל נְסָאָרְבָּנוֹת וְהַהְוָרָהָכִיד הָהָטָה עַלְיָו; לְפִיכְךָ אֲנֵי  
מַבְקַש את פָעַ"כ יַזְאֵל נָא לְהַתְּאַטְּךָ וְלְהַשְׁתַּדֵּל בְּעַד הַתְּמִנוֹתָה הַגְּנִיל בְּכַח נְוֹדָל  
הַסְּפָעָתוֹ, וּסְטוּבָתָהָנִי, אַסְרֵבָבָי, יַפְּיק מְנָנוֹ רְזָזָן רְבָבָזָן וּנְחַתָּןָתָן וּבְבָזָן הַיְתִי  
הַרְבָּה הַזָּה לְבָרָכה לְעַדְתָּו.

אֲנֵי תָקוֹה כִּי כִּי, יַדְיִי הַיָּקָר יִתְן מָקוֹם לְרָבִי הַנְּאָמָרִים בְּאַמְתָה, כִּי אֲנֵי  
מַצִּיעַ לְסָובַת פִּידְרוֹ וְאֲגַפְּיָה, וּלְסָפַעַן קִיּוֹם הַמְּצָוָה הַרְבָּה אָסָר עַלְיהָ אַסְרָר חַזְ"ג  
(סְנַהְדָּרִין לְיַבָּה) כִּדְאי הָוָה סְנוּאָר הַדִּינִיָּין הַכְּשָׁרִים לְהַחִיּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל וְלְהַושֵּׁת  
עַל אֲדָמָתָם. וּכוֹ. הַבָּה נְקוֹה כִּי אַעֲלָה בְּיַדְךָ פָעַ"כ לְפָגָול בְּעַגְנִין זֶה בְּזִירְיוֹת  
וּבְסָרֶץ, כִּאֲסָר חַנֵּן אֶתְהוֹן הָהָרָה.

לְמַפְעַת כִּי, הַגָּנִי מְתָחָה, וְהַגָּנִי רְוּרִיס וּסְבָרְכוֹ וּסְזָכִירֹ לְסָובַה  
לְסָובַה וּלְבָרָכה לְכָדוֹת גּוֹפָה וְחַלָּחָה רְבָה וּרְבָבָנָת, חַותָה וְאַתָּבָת,

*הַרְבָּה בְּנֵי-בָּרָק, יַעֲמֹד אַלְפָיְלָא-גִּיאָמָץ*

סְפָאָלָג-בְּנֵי-בָּרָק

מכח ברכה לרב רבי יצחק גרשטנקורן לרגל חנוכת בית העירייה  
בبني ברק.

ובקשה למנות הרב מפיאטר-גיאמץ לרב בעיר

למענת כב' הנני מזכה. והנני דור"ש ומברכו ומזכירו לטובה  
ולברכה לבריות גופא והצלחה רבה ורב נחת, חותם בחייב ואהבה

### מרדי שלום יוסף במוהר"ר אהרן פרידמן מסרגורה-פשמישל

---

#### מח庵 ו.

**ברכה והסכמה להדפסת ספר הגאולה להרמב"ז[כד]**

בעזה"ת. ט' נימן תשטו"ב. בעת פה ברוקליין רבתי יצ"ג.

לאסיהודי גברא קאתינא, בהיות והמו"ז הרב היקר ר' משה בר' נחמן  
למשחת איניהורן הי"ו חונה כאן עיר ברוקליין, עטס על שכמו תפקיד חשוב  
להוציא תלומות חכמה ודעת ספרי רבנו הגדול מתקיפי קמאי רבנו משה בן  
נחמן נירונדי (הרמב"ז) זצ"ל[כח], הדברים מעקריו האמונה וקניינו מוסר ודעת  
יראת ה', וכעת הדפיס מחדש מכך בבריטיש מוציאום ע"י המו"ס הנודע ר'  
יעקב ליפשיץ[כו], והוא ספר הגאולה[כז], אשר כדי לכל איש ישראל להביא  
ברכה זו לתוך ביתו, להתחזק בעת הסתר פנים בדברי חכמים הראשונים  
כמלאכים בעקריו האמונה על הגאולה העתידה במהרה ביוםינו אכ"ר, ואמינה  
לפעלה טבא הדין ישר כוחו וחילו של המוציא לאור והמביא לדפוס בהדרורה  
חדש מרוגניתא טבא דא, ונוצר תאנה יאכל פרי', מובטחני כי כל אחד יקנה  
ספר יקר זה לסייע בידי המו"ל להדפיס שאר ספרי הרמב"ז לזכות בהם את  
הרבים.



בד. הספר י"ל בנוי יארק בשנת הש"ז, עם הסכימות גדולות אורה"ב וחכמיה ובתוכם כב"ק ובניו  
זיע"א ששאה או בברוקליין.

כה. רביינו הרמב"ז זי"ע נולד בגירונדי מדינת ספרד, ולפעמים אף חתוםשמו משה בן נחמן מגירונדי.

המו"ל הנ"ל הדפיס מחדש גם את ס' שער הגמול וס' האמונה והבטחון להרמב"ז זל.

כו. מוכר ספרים עתיקים בלונדון.

כז. ספר הגאולה לרביינו הרמב"ז זל הסוכב על ענייני גאולה העתידה, יצא לאור לראשונה בשנת  
תרס"ט מתוך כתוב יד שהיה מונח בהבריטיש מוציאום. מאמר אחד מתוךו כבר נזכר בדברי רבינו עזירה  
מן האדומים (מגדולי איטליה בשנות רע"ב- של"ח) בספרו מאור עינים (חלק ימי עולם סוף פ' מ"ב).



**אוצרות  
כנסת מרדכי  
מכתבי קודש  
חלק ב'**

אוצר מכתבים ואגרות קודש, תעודות, הסכימות  
והמלצות, שנכתבו בכתב יד קדשו ובפקודת כבוד  
קדושת אדונינו מוריינו ורבינו גאון עוזינו מהמד עניינו  
הקדוש והטהור ציס"ע

**מרנא ורבנא מרדכי שלום יוסף זוקללה"ה  
זיע"א**

**מסדיgorah  
בעמ"ס כנסת מרדכי**



נאספו בעזה"י מספרים וקובציים וכת"ק הרואים אוර לראשונה  
עם הערות והארות והשלמות ע"י נכו

**ישראל שלמה חיים  
במוחרר שמואל זינוויל  
שארף**

שנת בעזה"י ספה"ק אוצרות כנסת מרדכי מכתבי קודש חלק ב'  
מכבוד ק' מרן הגה"ק מסדיgorah זיע"א ועל כ"י מכון שיש אבירים  
פה ירושלים תוכב"א (תשפ"ד)



היות ומושקע במהדורה מפוארת זו הון רב ויגעה רבה, כן הננו אוסרים באיסור גמור זה לפי דעת תורתנו הקדוש ולהבדיל לפי החוק הבינלאומי, להדפס או להעתיק: לצלם הן כמתוכנותן הן שלא כמתוכנותן כלו או מקטנו; תחת שם זה הן תחת שם אחר בין בצורה זו בין בצורה אחרת אין לעשות כל שימוש מסחרי בחומר הנדפס ללא רשותו; ושארית ישראל לא יעשו עליה.

ספר אוצרות הכנסת מרדכי חלק ב'  
OTZROS KNESET MORDECHAI VOL. 2

תשפ"ד - 2023  
מהדורה ראשונה



כל הזכיות שמורות  
למכוון שיח אבירים'  
להוצאות גנו רובה"ק לבת רוזין זיע"א  
בעיה"ק ירושלים טובב"א

BOOK NO 16.

### בקשה

מי שיש תחת ידו כת"ק אגרות מכתבים וחלופי אגרות  
מאט כבו"ק רביינו זיע"א שיואיל בטובו לשולח  
למכוון בכתבota דוא"ל

MACHONSIACHABIRIM@GMAIL.COM

בספר מפואר זה הושקעו מאמצים רבים וממון רב להגנה מכיטות, אולם שנויות מי יבין, לפיכך נבקש ממי שמוצא שגיאו או טעות שיואיל לשולח לכתבota דוא"ל הנ"ל



נשיא המכון  
מורינו הרה"צ  
רבי ישראל שלמה חיים שארף שליט"א

השתתפו בספר:  
הרבר אברהם מרדכי גולדבערג שליט"א  
עורך ראשי  
הרבר חיים יצחק כהן שליט"א  
הרבר א. לוי שליט"א  
הרבר יצחק שאול יוסקאוויטש שליט"א  
הרבר חנוך העניך לערנער שליט"א  
הרבר ישראל ורשביאק שליט"א  
הרבר דוד משה זברוי שארף שליט"א

עימוד והדפסה ע"י  
מורשת אבות

**חַיִם שׁוֹווֵיד שְׁלִיטָא**, יָכוּ לְאוֹרֶךְ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבֹת בְּטוּב וּבְנָעִימִים מִתּוֹךְ אֲוֹשֶׁר  
וּכְבוֹד וּוַיְנִינוּ רֹאוֹת וּשְׁמָחוֹת.

מה נאה הדבר אשר בימי הallel וההודאה, זכינו לברך על המוגמי"ר, עת  
מעלים אנו על נס ומפרנסים תשועותיו של אדון הנפלאות עם פר השמן הטהור.  
זכים אנו לפרסם ולהוציא לאור עולם, כתביו וגנזיו של **כָּבוֹק רְבִינוּ זִיעָא**, אשר  
כל חייו היו מקשה אחת של קדושה וטהרה הפר השמן הטהור, ופרסם והאדיר  
שם שמים בעולם.

כל זאת באנו לכבוד שמחת אפריוון כלולות בני יקורי מוחמד נפשי אשר  
זכה ושמו של **כָּבוֹק רְבִינוּ זִיעָא** נקרא עליו ה"ה החתן המופלג בתורה ויראת  
שמים מוכתר בכל מידה וכונה פע"ח כמר מרדכי שלום יוסף שליט"א, עב"ג הכללה  
המהולה והחשובה מרת רבקה תחיה בת ש"ב הרה"ג הנודע לשבח ולתהלה, תורה  
חסד על לשונו,יפה פרי תואר בנש"ק הרב יצחק האגער שליט"א, בן ש"ב הרבני  
התורני הנגיד החסיד המפורסם, הנכבד והמפואר,יפה פרי תואר, בנש"ק מוּהָרָר  
**נְפָתֵלִי האגער שליט"א** נכד א"ז הרה"ק רבוי דוד מזאבליטוב ז"ע"א ה'צמיח דוד'.  
וחתן ש"ב שלשלת היוחסין פרי עץ חיים החסיד המרומם בנש"ק מוּהָרָר צבי  
**אליעזר קאשיצקי שליט"א**, נו"ן להרה"ק רבוי ישראל מוויז'ניץ ז"ע"א, וממצאי  
א"ז מרכז הסבא קדיישא מרויזין ז"ע"א.יתן ה' ויעמוד להם זכות **כָּבוֹק רְבִינוּ זִיעָא**  
אשר שמו בקרבו, ויעלה ההזיגוג יפה, ויזכו לבנות בית נאמן בישראל, ויראו דורות  
ישראל מבורךם, על דרך ישרא"ל סבא, ויהיה הבית אשר הם בונים מעון נווה  
לשכינה ויצלחו בכל העניינים ברוחניות וגוףיות.

ובסיום דברי הנני בתפלה לנורא עלילה, כי ירייך ברכתו, ברכת אריכות ימים  
ושנים עם בריאות גופא ונהורא מעלייא, על כבוד אמור"ר הרב הגאון המופלא, זכה  
ליקר וגוזלה, נודע בשערים לשבח ולתהלה, הותיק וחסיד, איש האשכבות, חכם  
וסופר, חוטר מגוז עראלים ותרשיים מוּהָרָר **שְׁמוֹאֵל זִינּוֹיל** שליט"א ולאמי  
מורתי הרבנית תליט"א ברתא דמלכא. וכמו כן לאמו"ח הגאון הגדול האדיר  
המפורטם, מנהיג עדת קהילתו בהמשכת דרך זכינו הגה"ק ה'חתם סופר' ז"ע"א  
ובמסירות נאמנה הגאון האדיר רב**י שְׁמוֹאֵל עֲקִיבָא יְפָה שְׁלֹעִזְוִינְגָּעָר** שליט"א  
אבלדק"ק שטראסבורק י"צ"ז מה"ס 'עשירות האיפה' ו'חנוך לנער' על ספר החינוך  
ומנהת חינוך, 'בריחי שערים', 'בעידן חדשותא' ועוד, ולנות ביתו הרבנית הצע'  
תלית"א, קל נא רפא נא לה, אנא ה' ברכם טהרם ורחמי צדקתן תמיד גמלם,  
ויראו נחת ממנו ומכל יוצ"ח.

ואחתום בברכה ובפקודה לטובה ישועה ורחמים, לעוזרתי בקדש ה"ה הרבנית  
החשובה והצנועה אשת חיל מנכ"ת מרת שושנה ריזל תהיה, אשר בעוזרתה זכינו  
לגדל את ילדינו הי"ו, ה"ה בני בכורי הרב רבוי דוד משה זכירה שליט"א שיזכה

יחד עם מחברתו בקדוש כלתי הצנואה והחשובה מרת חוה רחל תחיה, הגדל את ילדיהם נכדי ונכבד היקרים, אברהם יעקב, פערל, יהודה לייבוש הי"ו לتورה לחופה ולמעש"ט. בתי הצנואה והיקירה המועותרת בכל מידה נכונה מרת מירל חנה תחיה שתזכה יחד עם בעלה ש"ב חתני בני הראב המאוור הגדול חו"ב טובא מוהר"ר עקיבא שפירא שליט"א, הגדל את ילדיהם נכדי היקרים, אברהם יעקב, יוסף הי"ו, לTORAH לחופה ולמעש"ט. בני הרב רבי יצחק יחיאל שליט"א שיזכה יחד עם מחברתו בקדוש כלתי הצנואה והחשובה מרת דבורה פייגא תחיה, הגדל את ילדיהם, נכדי היקרים, יהודה לייבוש, ישע"ז אב, אברהם יעקב הי"ו, לTORAH לחופה ולמעש"ט. בתי הצנואה והיקירה המועותרת בכל מידה נכונה מרת ברײינDEL מינקה תחיה, שתזכה יחד עם בעלה חתני בני הראב המאוור הגדול חו"ב טובא מוהר"ר אלימלך אהרן רובין שליט"א, הגדל את ילדיהם נכדי היקרים, בנימין, אברהם יעקב הי"ו, לTORAH לחופה ולמעש"ט. בני החתן הרב מרדכי שלום יוסף שליט"א שיזכה יחד עם הכלאה הצנואה והחשובה מרת רבקה תחיה לראות דורות ישראל ומבורכים, עמו"ש. וכן את בתינו היקירה גולדא מלכה תחיה, ובתינו היקירה רוחמה חייה בתשבע תחיה, ובתינו הבוחר המופלא בתורה ויראה עדי לגאון וلتפארת כmor יהושע אלעזר נ"י, ובתינו היקירה צפורה פייגא תחיה. אני השם, כשם שעוזרתנו עד הנה, כן תעזרנו גם להבא לראות את כל ילדינו הולכים וגדלים בתורה וביראה עם אלקים ואנשים, ותזכנו לרותם מהם ומכל צאצאיינו רוב נחת קדושה ששהן ושמחה כל הימים עמו"ש, Amen.

ובצאתי מן הקודש נפרוש כפינו, בתפלה לאלוκינו מלכינו וממושיעינו, שחסידים ואנשי מעשה שבתור עמיינו, יקחו ברכה לדור ביתם וישבעו ויתענגו מעבודתנו, וחוכות אדונינו כבו"ק רבינו, בירור מקחו של צדיק ושמיעה לדברי חכמיינו, יגן לעד בעדינו, להגדיל תורה ולהאדירה בתפוצות ישראל עמיינו, וכבו"ק רבינו ישיקף מן השמיים עליינו, וימליך טוב בעדינו, עד עולם לנו ولבניינו, בבניהם ובניהם עוסקים בתורה ובמצוות ה' אלוקינו, בכל טיב וטוב וחסד כל ימי חיינו, מתוך הון אושר ועושר בבתינו, עדי נזכה לראות בבניין ציון וירושלים עיר קדשינו, בביאת ינוון צדקינו בקרוב במהרה בימינו, Amen.

ובזה באתי על החתום ליל ראשון דחנוכ"ה,  
כ"ה לחודש כסלו שנת ה'תשפ"ד לפ"ג

הק' **ישראל שלמה חיים במוהר"ר שמואל זיינובייל שארכ'**

## מכתב שע"ב.

**להעתקן רבי יצחק מאיר לעוזין זצ"ל  
אודות הרה"ח ר' ישראל וגרן ז"ל**

**ב"ה יום ד' י"ט מרחשווין ישוע"ה קרוב"ה לפ"ק תש"ד**

יצו ה' את ברכתו חיים ושלום וכ"ט לכבוד יידי הרב החסיד המפורסם רב פעלים וכו' בנש"ק מוה"ר יצחק מאיר הבחן לוין שליט"א ולכל חברי הנהלת הוועה"פ העולמי והמרכז של אגודת ישראל בעי"ק ירות"ו.

חדשה"ט ! אם כי המפורסם אין צריךrai וידוע כמעט לכל חברי הוועה"פ והנהלה הנמצאים פה באה"ק שהשתתפו בעבודות הכנסתיות שלAGO מגודל התמכרותו והתמסרותו של יידי החסיד הנכבד הרבני א"ש ש"ב ישראל וגרן [תלך] הי"ו עיר גורא - הומארה (בוקבינה - רומניה) לכל עבודות ופעולות אגודת ישראל הן בעירו ומדינהו והן בשעת הכנסתיות הגדולות שהי' מציגי בוקבינה הפעילים ביותר והי' מסיעתו של העתקן האgodתי ר' יעקב אפטדר הי"ו, שבהשתדלתי אני ובהשפעתי עלה בידו לעשות את עירו וכל הגליל ההוא למרכז חשוב לאגודה ישראל ולצעריוAGO, וכמו כן, מחויבת הנהלת הוועד הפועל וכל מרכזי האגודה לעשות יותר مما שביכלתם ולהתאמץ להצליל נפש יקרה צו מגיא - צלמות, ובפרט במקום ובמצב שנמצא עכשו, שיש מפי שמוועה, אפשרות להצלתו בעזהשיות. עם כל זה מצאתי גם אני חוב קדוש לעצמי להעיר ולעורך, לבקש ולהשתדל בעדו ולהסביר את תשומת לבו ולב חברי הוועה"פ לבב להתרשל ולהתאמץ ולפעול לטובות הצלה הר' ישראל וגרן היקר היינו הנקה לעמידו בתור הראשון בנטילת סרטיפיקט ובטפול העברתו מעמק הבכא, והן בתמיכה וסעד אצל ועד ההצלה הכללי לרשום את שמו בין מקבלי תמייה כסף ומזונות הנשלחים לשם על ידינו, וגם לרבות שני בניו היקרים הכי פעילים ונלהבים מחברי צעריוAGO בبوكבינה ה"ה ייחיאל מיכל ומר משה יוסף וגרן נ"י ושלשות יש להם זכות של ותקיAGO בכל המובנים, והשי' יהוס וירחם על שארית פליטה עמנו הנדכא ולא יטוש את עמו בעבור שמו



תלך. החסיד ר' ישראל וגרן ז"ל נולד בעיר גורא הומארה. בהגיעו לפרקו נשא את בת רבי יצחק אייזיק קרעמער זצ"ל. מחשובי חסידי באיאן. זכה להיות בעל שחרית אצל כ"ק האדמו"ר רבי מנחן נהום מאיאן זצ"ל. נפטר בשנת תש"ד בעיר מוגילב.

הגדול ופדווי ה' ישבון ובאו ציון ברינה ושבו בניהם לגבולם ובלצ"ג בב"א.  
הכ"ד הדור"ש ומחכה לרחמי ומצפה לרחמי שמיים.

### מרדי שלום יוסף במוהר"ר אהרון מסקולען פשטיישל

מבתב שע"ג.

**אודות פעולות כ"ק האדמו"ר רבי אליעזר זוסיא מסקולען זצ"ל**  
**בעזה"י يوم ראשון לס' לך לך במרחxon, שנת תשוב"ה [תלה]. לפ"ק.**  
**פה תל אביב יפו עיה"ק יע"א**

...אחרד"שת בחיבת יתרה נודעת,

הנני נשען בזה על מדת טבו ודרך הטוב להיטיב, לבקשו תערב לפני  
 המלצתי ביד המוכ"ז הרב הג' הנכבד החסיד מו"ה הרב מנחים זאב שטרן [תלו],  
 שליט"א רב ואב"ד בשיכונן "הפועל המזרחי" צפריה, ע"י בית דגון - ראשון-  
 לציון, לטובת חניכי מוסדות של הרב הג' המפורסם מאד, עניו וצדיק, ואבי  
 יתומים אומן פדגוג, מוהר"ר אליעזר זוסיא [תלו] רב ואב"ד סקולני (רומניה)  
 ואה"כ ראב"ד ומוו"ץ בעיר צ'רנוביל (דבוקובינה) יצ"ו, אשר הרב הג' הזה מסר  
 נשמו ונפשו עליהם והוציאם מצורה לרוחה לארץ חמדתנו ורבינו מהם לומדים  
 עכשו בישיבת פונייזש המפוארה ובשאר מוסדות תורה בארץ, וכולם הבנים  
 וכן הבנות יעדון ויגידון מעשים כי זרע בירך ה' המה, והשרשים אשר נטע  
 בקרבתו אותו חסיד וצדיק נשאו פרי טוב, ולഗודל מצוקתו של מחנכם הרה"ג  
 מסקולני הנ"ל, הוכרה לשיבת המצח במדינתו להסביר בחובות אשר לווה מעולים  
 ארצתה כדי לאפשר בזה עליות ארצתה, ונפשו ונפשות היתומים האלה בשאלתי  
 כי יואיל מע"כ הדר"ג להשתדל אצל מוסדות התמיכה - למפעלי - תורה -

תלה. תש"ג

תלו. הגה"ץ רבינו מנחים זאב שטרן זצ"ל, נולד בשנת חרס"ג, ראב"ד העיר אויבער-ווישוא. עליה  
 לארה"ק וכיהן כגאב"ד שכונת גבעת שאול בעיה"ק ירושלים תוכב"א. זכה לחתניין רבןן כאשר בתו  
 נישאה לכ"ק האדמו"ר רבי ישראאל אברהם מסקולען זצ"ל. נפטר י"ז חשרי תשל"ה.  
 תלו. ראה אודותיו בח"א מכתב כי הערת צ"ב עמוד מ"ה.